

Сдружение за изследователски практики

Визия и стратегия

2016 г. – 2019 г.

/създаден ноември 2015/

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение за изследователски практики и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

Проектът “Граждански мониторинг за по-зелени закони и устойчиво управление на природните ресурси,, се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г., www.ngogrants.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

[Кратко обобщение](#)
[Описание на организацията](#)
[Мисия, Визия и Ценности](#)
[Цели и стратегии](#)

Приложения:

- А [Описание на използваните методите за стратегическо планиране](#)
- Б [SWOT - Анализ на стратегическите данни \(Вътрешен и външен анализ и списък с въпроси/проблеми\);](#)
- В [Цели за Управителния съвет и експертен екип;](#)
- Г [План на екип/Орнитограма](#)
- Д [Мониторинг и оценка на плана \(Критерий, Отговорности и Констатации\)](#)
- Е [Разпространение на Плана](#)
- Ж [Въпроси на он-лайн анкетата](#)

Обобщение

Тази стратегия представлява визията и стартегическите теми, които ще водят развитието на СИП в следващите 5 години. Планът бе разработен през есента на 2015 г.

Намерението на този План е да подпомогне бъдещето развитие на СИП с цел организацията да придобие стабилна позиция в секторите, които работи – мониторинг на политики за опазване на околната среда, модерно и адаптивно образование. Стартегическият план е жив документ, който ще се актуализира периодично с цел да се впише в промените на външната среда и да отговори на вътрешните промени на организацията.

ЦЕЛИ НА СИП са:

1. Да подпомага създаването на информирано общество по отношение на политиките за околната среда, образованието и свободното слово
2. Да подобри системата от ценности и да повиши знанието и съзнанието на обществото за околната среда, образованието и свободата на словото.

В следващите 5 години СИП ще постигане целите си чрез следните управленчески действия:

- а) Разнообразяване и иновативност на дейностите;
- б) Създаване на програми/проекти за мониторинг на политиките в сферата на околната среда, образованието и свободата на словото, включително и чисто екологични програми
- в) Осъществяване на обучение на ново поколение граждани за мониторинг на политики;
- г) Провеждане на образователни програми за младежи и за възрастни;
- д) Разнообразяване на източниците на финансиране;
- е) Развитие на партньорства на различни нива – международни и местни; междуинституционални и междусекторни;
- ж) Разпознаване на СИП като медиатор на междусекторни политики и връзки;
- з) Подобряване на общественото влияние и видимост;
- и) Популяризация на активното гражданското общество
- й) Работа върху организацията на СИП.

Председателя на Управителния съвет (УС), УС, членовете на СИП и екипите по разработваните проекти ще са отговорни за координиране и изпълнение на Стартегическия план, който ще бъде наблюдаван и оценяван периодично от УС на СИП.

[Обратно към съдържанието](#)

Описание на организацията

Сдружение за изследователски практики (СИП) е основано през 2003 г. и е доброволно, независимо сдружение на лица, които имат интереси в областта на провеждането на изследователски дейности за сътрудничество в сферите на образованието, младежта, околната среда, гражданските права и свободи и наблюдението на политики. През 2014 г. настъпиха важни промени в организацията на СИП, като някои от основателите на сдружението се оттеглиха, а нови хора станаха членове. Към настоящия момент в СИП членуват 8 индивидуални члена. Смяната на членовете даде и възможност да се разширят сферите на интерес и капацитет на сдружението. Тези промени доведоха и до пререгистрацията на сдружението като неправителствена организация с идеална цел в обществена полза. В края на 2014 г. СИП се регистрира и в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за обществена полезна дейност.

Целите на СИП по описание в устава на сдружението са:

- Да съдейства за развитието на интердисциплинарна изследователска практика по отношение на социалните проблеми;
- Да използва и развива иновативни и интердисциплинарни изследователски методики в областта на социалните науки и наблюдение на обществените политики;
- Да създава и развива изследователските нагласи и да съдейства за повишаване на професионалната квалификация на хора, работещи в областта на научните изследвания, образованието, младежта, гражданските права и свободи и обществените политики;
- Да развива гражданското участие в процесите на вземане на решения и да способства за прозрачността на разработването на политики и участието на всички заинтересовани страни;
- Да защитава демократичните права и свободи, включително свободата на словото;

За постигането на целите си СИП работи съвместно с организации и институции в България и в чужбина. **Основните дейности** на СИП са провеждане на научни и изследователски проекти, организиране на семинари, работни срещи и дискуссионни форуми, продуциране на аудиовизуални и образователни материали и развитие на технологично ноу-хау, образователни, младежки, медийни и мултикултурни проекти.

Към момента СИП е изградило партньорства с „Коалиция за да остане природа в България“ и инициативата „Прозрачни планини“.

Един от основните проекти на СИП в последните 2 години е свързан с инициативата „Зелени закони“ (www.zelenizakoni.com). За периода март 2014 – април 2015 г. проектът бе финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество чрез Фонда за реформи, свързани с участието на гражданското общество. В рамките на проекта се проведе 10 публични дебати с кандидат депутати и депутати по пет теми: Биоразнообразие, Устройство на територията, Енергетика, Климат, Селски райони. На срещите присъстваха общо 30 политици и над 250 граждани и представители на НПО. В момента тече втора фаза на инициативата „Зелени закони“, която е фокусирана върху мониторинга на институциите. Проектът „Граждански мониторинг за по-зелени закони и устойчиво управление на природните ресурси“ се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското

икономическо пространство 2009-2014 г. До момента (ноември 2015 г.) са реализирани 2 публични дебата с участието на общо 15 политика и над 80 граждани, 5 работни срещи с участието на над 30 експерта от институции (МОСВ, ИАГ, МЕ, УО на ОПОС) и НПО. Проектът ще приключи март 2016 г.

Медии:

СИП поддържа уебсайт, който е свързан с мониторинга на политики по околна среда: www.zelenizakoni.com. Към момента сайтът се посещава средно от около 40 потребители/ден, а при публикувана новина, придружена с прес-съобщения до медия листата на СИП до четири пъти повече - 160 потребителя. Регистрираните потребителя на сайта са 51, от които 15 са част от екипа на проекта и имат цялостни или частични права да редактират съдържанието на сайта.

СИП има присъствие в социалните медии чрез профил във Фейсбук: <https://www.facebook.com/sdruzheniezaizsledovateliskipraktiki/>, който към момента има 1005 последователя.

[Обратно към съдържанието](#)

МИСИЯ, ВИЗИЯ И ЦЕННОСТИ

МИСИЯ:

СИП работи за утвърждаване на информирано и активно гражданско общество за социална справедливост, съхранена околната среда, адаптивно образование и свобода на словото. Това го постигаме чрез информационни кампании, дебати, изследователски и мониторингови проекти, застъпничество и образователни програми.

СОЦИАЛНА ВИЗИЯ:

Мирно, информирано и активно общество, което е отворено и отговорно за природата, другите и себе си.

ЦЕННОСТИТЕ, които СИП следва при релаизиране на дейностите си, и тези, на които се основава визията и целите на СИП:

- мир;
- информираност;
- толерантност;
- отговорност;
- солидарност;
- равенство;
- инициативност;
- уважение;
- демокрация;
- позитивизъм.

[Обратно към съдържанието](#)

ЦЕЛИ И СТРАТЕГИИ

ЦЕЛИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА:

За да постигне визията си СИП следва следните цели:

- Да подпомага създаването на информирано общество по отношение на политиките за околната среда, образованието и свободното слово
- Да подобри системата от ценности и да повиши знанието за проблемите при управлението на околната среда, образованието и свободата на словото на обществото.

ПОДЦЕЛИ НА СИП:

За постигане на първата цел СИП ще работи по следното:

- Да развива иновативни и интердисциплинарни изследователски практики по отношение на екологични и социалните проблеми и наблюдение на обществените политики;
- Да развива гражданското участие в процесите на вземане на решения и да способства за прозрачността на разработването на политики и участието на всички заинтересовани страни;
- Да създава и развива изследователските нагласи и да съдейства за повишаване на професионалната квалификация на хора, работещи в областта на научните изследвания, образованието, младежта, гражданските права и свободи и обществените политики;
- Да създава партньорства със сходни организации и с местни и национални медии.
- Да направи СИП водеща организация като медиатор за политики в областта на околната среда в общественото пространство.

За постигане на втората цел СИП ще работи по следното:

- Да защитава демократичните права и свободи, включително свободата на словото;
- Подобряване на взаимодействието с НПО работещи в сферата на околната среда, образованието и свободата на словото;
- Създаване и предоставяне на актуална информация по 5-те теми на проектите до сега: Климат, Енергетика, Устройство на територията, Село и Биоразнообразие и гори. Добавяне на нови теми като Екологично образование и Градска среда.
- Застъпническа работа по политики за устойчиво развитие и адаптивно образование;
- Подобряване на междусекторни връзки – НПО, институции, местни власти, академични среди.

ОПЕРАТИВНИ СТРАТЕГИИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

а) Разнообразяване и иновативност на дейностите – за постигане на целите си СИП ще развива следните дейности – работни срещи, публични дебати, кръгли маси, използване

на новите технологии при свързване на много бройни и различни страни в процеси на формиране на политики, анализи, обучения, консултации;

б) Създаване на програми/проекти за мониторинг на политиките в сферата на околната среда, образованието и свободата на словото, включително и чисто екологични програми – СИП ще участва в процеса на формиране и на мониторинг на политики чрез високо експертен екип и с помоща на новите технологии (вкл. иновативно визуално представяне на процеса на формиране и мониторинг на политиките)

в) Осъществяване на обучение на ново поколение граждани за мониторинг на политики – обученията ще са следствие от вече натрупания опит на експертния екип на СИП. В обученията ще се привлекат нови хора за извършване на мониторинг на политики, както и за засилване на гражданската активност. Обученията е добре да привлекат хора от цялата територия на България. Възможно е обученията да се извършват и он-лайн чрез помоща на новите възможности на технологиите.

г) Провеждане на образователни програми за младежи и за възрастни – образователните програми ще са в сферата на опазване на околната среда и свободата на словото;

д) Разнообразяване на източниците на финансиране – УС ще бъде отговорно за търсене и привличане на различни източници на финансиране извън членския внос, като например – финансиране от държавата, финансиране на научни изследвания, финансиране от ЕС и ООН, частни дарителски фондове;

е) Развитие на партньорства на различни нива – международни (НПО, институции) и местни (НПО, неформални граждански групи); междуинституционални и междусекторни;

ж) Разпознаване на СИП като медиатор на междусекторни политики и връзки;

з) Подобряване на общественото влияние и видимост – реализиране на информационни кампании с помоща на новите технологии и събития (флашмоб, пощенски картички, петиции, видео и аудио материали, концерти). Поддържане на качествена и актуална информация на сайта на СИП, както и в ФБ профила на сдружението. Поддържане на мейлинг листа със заинтересованите лица, поддържане на листа с контакти с журналисти. Регулярно изготвяне на съдържателни прес-съобщения;

и) Популяризация на активното гражданското общество – чрез извършване на обучения, разпространение на добри практики на СИП в следствие на активно гражданско общество, експертно подпомагане на граждани при решаване на местни проблеми свързани с околната среда;

й) Работа върху организацията на СИП – извършване на стратегически среща 2 пъти годишно минимум на УС на СИП. Изготвяне на оценка на развитието на стратегическия план.

Приложение А:

Описание на използвания процес на планиране

Процесът по стратегическо планиране започна през юли 2015 г. в следствие идентифицираната нуждата от ясна и актуална стратегия за развитие на СИП от Управителния съвет на СИП през декември 2014 г. Началната фаза на планирането (подготовка, проучване на съществуващи видове стратегическо планиране, добри модели на стратегически планове, създаване на гугъл анкета) се реализира през октомври 2015 г. Тази фаза се координираше и разработваше от Бояна Василева (член на УС на СИП). Самата дейност по визиониране и стратегическо планиране се случи на 21.10.2015 г. в кафе „Фотосинтезис“, гр. София и беше подпомогнато (модерирано) от Вероника Фердинандова (човек с дългогодишен опит в природозащитните НПО и от близо наблюдавал развитието на СИП – участие в дебати и работно срещи по тема „Гори и биоразнообразие“).

На стратегическата среща на 21.10.2015 г. присъстваха 6 човека: Вера Стаевска (Председател на УС на СИП), Вероника Фердинандова (част от екипа на БДЗП), Антоанета Йотова (част от екипа на СИП), Снежка Каратотева (член на УС на СИП), Тамара Константинова (член на СИП), Бояна Василева (член на УС на СИП). На срещата не можаха да присъстват, въпреки заявения интерес Босилена Мелтева (член на СИП) и Мария Минкова (Координатор на Българо-швейцарска програма за развитие, предишен донор на СИП).

Он-лайн анкетата (прил. Ж) се състоеше от 14 въпроса и беше попълнена от 5 човека (4 човека външни на СИП и един човек от членовете на СИП). Анкетата целеше да се намери външния поглед на това какво прави СИП и в каква посока да се развива. Анкетата беше с възможност да бъде анонимна.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение Б:

SWOT – анализ

Силни страни • Добро познаване на проблематиката и нормативната уредба в областта на опазване на околната среда. • Отстояването на позициите за опазване на околната среда и застъпничество по темите, по които работят; • разработване и успешно осъществяване на проекти, както и в съвместна работа с други НПО по общи инициативи и каузи • Провеждането на различни инициативи свързани най-вече с опазване на околната среда, биологичното разнообразие, екология, гори, земеделие • Опит да бъде медиатор между граждански сектор и институции; • Демократична организация – хоризонтална структура • Добра репутация • Създадени добри партньорства с Коалиция за да остане природа в България, инициатива Прозрачни планини, Коалиция за климата • Контакти • Независима гледна точка • Електронна страница и ФБ профил с над 1000 последователя (он-лайн медии) • Разпознаваемост на СИП от политици – начална фаза	Слаби страни: • теоретичната подготовка на екипа за формулирането на проектни цели, дейности и индикатори за измерване на целите и резултатите; • не добро и не много широко популяризирането на идеите си; • лоша връзка с гражданите; • липса на свой специфичен профил сред природозащитните НПО; • лоша популяризация между широката общественост, в малките населени места извън обхванатите от организацията територии и проекти; • понякога не добре структурирана работа; • локализирано само в София; • липса на достатъчно финанси; • зависимост от грантови схеми и проекти.
Възможности: • Да разработва и предлага алтернативни политики в областта на опазването на околната среда; • Образователни проекти, научно-изследователски проекти • Привличане на повече членове, Сдружението би могло да бъде по-активно в инициране, кандидатстване и осъществяване на самостоятелни или партньорски проекти по международни програми • Използване на новите технологии за граждански мониторинг на политики • Нови партньори, което може да даде възможност за нови проекти и дейности • Устойчивост на постигнатите до сега резултати;	Заплахи: • не добра организация на дейностите по ПР; • не добър ПР/липса на достатъчно публикации в медиите; • гражданите да са все по-малко активни; • липса на дългосрочно финансиране; • липса на един офис и офис техника;

Като резултат от анализа на силните и слабите страни (он-лайн анкета, стратегическа среща, лични разговори с екип на проекта) изпъкват следните най-важни нужди на организацията, които трябва да бъдат адресирани чрез настоящия Стратегически план:

НА НИВО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА:

- Липса на добра Комуникационна стратегия и ПР;
- Липса на едно работно място (виртуален или реален офис);
- Липса на дългосрочно финансиране.

НА НИВО ОРГАНИЗАЦИОННА РАБОТА НАСОЧЕНА ВЪН ОТ СИП:

- Ниско ниво на разнообразие на финансиране и донори;
- Ниско ниво на ангажираност на правителство, институции и парламент към дейността на СИП;
- Не добра видимост на организацията в общественото пространство.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение В:

ЦЕЛИ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ, ЕКИП НА СИП И РАБОТНИ ГРУПИ

Управителен съвет на СИП:

- Оценка на постигнатите резултати на СИП в рамките на поставените цели, което означава и оценка на резултатите на работния екип на СИП (приложение Д);
- Обявяване на резултатите от мониторинга и оценката;
- Предлагане и вземане на решение за евентуални промени в стратегическия план;
- Помагане при намиране на средства за реализиране на стартегическия план.

ЕКИП на работа на СИП:

- Координация, изпълнение на дейности за постигане на стартегическите цели през целия период на действие на стратегията.
- Редовно и детайлно планиране на бъдещи дейности и стратегии за постигане на целите заложи в стратегическия план.
- При промяна на стратегията, отговорностите или срок на изпълнение на дейностите от УС на СИП.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение Г:

План на екип/Орнитограма

За периода на изпълнение на стратегическия план СИП би искало да постигне следбата орнитограма:

- Управителен съвет:
  - Максимум 3 човека

- Екип по проекти:
  - Ръководител проекти
  - Координатор проекти
  - Счетоводител
  - Експерт Връзки с обществеността

- Работна група околна среда:
  - Външни експерти – според темите – максимум 6 броя;
  - Координатор стажанти

- Работна група образование и свобода на словото:
  - Координатор на проекти образование;
  - Координатор проекти свобода на словото.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение Д:

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА (КРИТЕРИИ, ОТГОВОРНОСТИ И КОНСТАТАЦИИ)

Управителният съвет на СИП ще оценява резултатите на организацията за постигане на целите. Освен това УС на СИП ще оценява и въздействието на организацията при постигане на подцелите:

- Брой и качество на проектите/дейностите;
- Брой и качество на застъпнически кампании;
- Качество на работа на работните групи в СИП;
- Увеличение на доходите на организацията, освен членски внос;
- Брой, качество и въздействие на осъществените партньорства;
- Качество на обществено въздействие на СИП;
- Всеки друг ясно разграничим резултат за повишаване на информираността на обществото по отношение на темите на СИП – окона среда, образование, свобода на словото.

Ключови въпроси при наблюдение на изпълнението на плана:

1. Постигнали са целите и задачите? Ако е така, то УС ще признае и възнагради напредъка. Ако не, то УС ще преразгледа защо това не се е случило и ще отговори на по-долните въпроси:

Ще бъдат ли постигнати целите, съгласно сроковете, определени в плана? Ако не, тогава защо?

В случай, че сроковете за изпълнение се променят, как това ще се отрази на плана?

Екипът на СИП разполага ли с адекватни ресурси за постигане на целите?

Все още реалистични ли са целите и задачите?

Какво може да се научи от мониторинг и оценка с цел подобряване на бъдещи дейности за планиране, а също и за подобряване на бъдещите усилия за наблюдение и оценка?

Резултатите от мониторинга и оценката ще бъдат в писмена форма, и ще включват:

1. Отговорите на "Ключови въпроси по време на наблюдение на изпълнението на Плана"
2. Тенденции по отношение на напредъка (или липсата на такава) към целта, включително кои цели и задачи са изпълнени и кои не.
3. Препоръки за състоянието на организацията.
4. Всички действия, необходими за доброто управление и развитие на СИП.

Що се отнася до някакви промени в плана, то трябва да има отговори на следните въпроси:

1. Каква е причината промените да бъдат направени?

2. Какви конкретни промени трябва да бъдат направени, включително на цели, задачи, отговорности и срокове?

Важно:

При смяна на стратегическия план, винаги запазвайте стари копия на плана и всеки път, работете върху нови версии, когато вземате решение за предложените промени.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение Е:

Разпространение на Плана

В това приложение на стартегическия документ е важно да се отбележи, че някои заинтересовани страни (отделни граждани и групи в организацията) ще могат да получат копие на целия Стартегически план с приложенията, докато други заинтересовани страни (обикновено извън организацията) ще могат да получат само основната част на плана без приложенията.

По-нататък този План ще бъде комуникиран по следния начин:

- Всеки член на УС на СИП, както и членовете на СИП ще получат пълно електронно копие на Плана.
- Планът ще бъде разпространен и до екипа на работа на СИП, както и до външните експерти.
- Мисиията и визията на СИП ще бъде записана в електронната страница на СИП.
- Част от плана ще бъде разпространяван на промоционалните материали, които създава СИП.
- Ще бъде направена презентация на Плана на Управителния съвет, членовете на СИП и екипа на СИП и ще бъде разказано защо този План е важен за развитието на СИП.
- Ще се изработи кратка презентация на Плана (до 2 страници), която да се разпространява до потенциални партньори, заинтересовани страни, институции, донори и други.

[Обратно към съдържанието](#)

Приложение Ж:

Въпроси на он-лайн на “Анкета за стратегическо планиране на развитието на СИП за следващите 2 и 5 години”

1. Какво знаеш за СИП?
2. В какво са добри СИП?
3. В какво не са добри СИП?
4. С кого СИП трябва да работи заедно?
5. Изброй 3 приоритетни въпроса, по които СИП трябва да работи?
6. Кои трябва да са основните целеви групи?
7. Как да работи СИП с граждани?
8. Как да работи СИП с партии?
9. Как да работи СИП с институции?
10. Трябва ли да продължат Зелени закони? Защо?
11. Освен проекта Зелени закони какво друго СИП да прави?
12. Кои са основните теми, по които трябва да се правят анализи и застъпничество?
13. Какви начини на финансиране на дейностите на СИП трябва да се търсят?
14. Как да се популяризира дейността на СИП?
15. Вашето име и организацията, в която работите?

За бъдещото планиране на СИП особен интерес представляваха следните отговори на въпрос 5:

„Целенасочена работа с журналисти от възможно повече медии с цел борба с "черния PR" по природозащитни казуси, до колкото това е възможно; 2) Повишаване на обществената осведоменост относно реалните обстоятелства по отношение на актуални природозащитни казуси; 3) Продължаване на работата в посока въвличане и ангажираност на обществеността по отношение на политиките на управляващите в областта на опазване на околната среда.“

„Пълно прилагане на правилата за Natura 2000. Пълно прилагане на Закона за защитените територии. Изработка на нови планове за управление на Националните и природни паркове с най-голям приоритет на целите за защита на околната среда. „

„Програмиране, Планиране и превенция в сферите на интерес, участие в изследователски и научни проекти. „

[Обратно към съдържанието](#)